

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petitsor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1885.

10. szám.

Márczius 5.

Az új felsőház.

A képviselőház immár innen-onnan letárgyalta a főrendiház reformjáról szóló javaslatot; letárgyalta már részleteiben is legalább annyiban, amennyiben az bennünket mint katolikusokat közelebből érdekel.

Február 26-ikán a részletes tárgyalásnál elfogadtatott a kormányjavaslat 5. §-a, melynél fogva hivataluknál fogva, egyházi tisztök tartama alatt a felsőház tagjai a róm. kath. latin és görög szertartású egyház nagyjai: a primás, a többi érsekek és megyés püspökök, a pannonhalmi főapát, a jászói prépost és az auraniai perjel, kit a zágrábi főkáptalan prépostja szokott képviselni.

Roszival papi képviselő módosítványa, hogy a címzetes püspökök, mint eddig, ezután is maradjanak a felsőház tagjai, elvettetett.

Erre nézve nem fojthatjuk el azon megjegyzésünk nyilvánítását, hogy hiba volt Roszival képviselőtől, hogy jelen nem volt akkor, mikor az ő módosítványa került szavazás alá; és másodsor hibás eljárás volt, a módosítványhoz nem szerezni annyi aláíró, hogy névszerinti szavazást követelhetett volna. Nem, mintha remélni lehetett volna, hogy módosítványát a ház többsége elfogadja, hanem azért, hogy névszerinti szavazásnál láttuk volna, kik névszerint azon képviselők, kik a kormányval a címzetes püspököket a felsőházból kihagyatni kívánják.

A címzetes püspökök tehát a képviselőház szavazata szerint ezután a felsőháznak nem lesznek tagjai. Hogy a főrendek erre nézve miben fognak megállapodni, arról még nem lehet tudomásunk. Ugy hiszszük, ha a címzetes püspökök meghagyása mellett erélyes föl-szólások történnek, annyit talán el fognak érni, hogy

a címzetesek vagy mindnyájan vagy részben kinevezés útján, és nem hivataluknál fogva fognak a felsőházban székkal és szavazattal birni. S ez is a kormányelnöknek tett nyilatkozata szerint azt fogja maga után vonni, hogy a felekezetek is több képviselővel fognak a felsőházban birni.

Hogy részünkről a címzetes püspököket a felsőházban meghagyatni kívánunk, az természetes. Kívánunk azt mint katolikusok és mint a historiai jognak tisztelői.

Valóban nehéz megérteni, midőn a kormánypárton sokat emlegetik a historiai jogokat, hogyan ignorálhatják azt, hogy a címzetes püspököknek jelenléte a felsőházban több százados historiai jog. Midőn hazánkban protestáns fejedelmek fégyvert ragadtak és jelentékeny sikereket vívtak ki, nevezetesen a bécsi békekötés után protestáns atyánkfiai tettek kísérleteket arra, hogy a címzetes püspököket az országgyűlésből kizárják, és ha hozatott is ily értelemben törvény, az soha életbe nem lépett, hanem a címzetes püspökök azután is háborítatlanul gyakorolták országgyűlési jogaikat.

S a historiai jog mellőzését még azzal sem lehet menteni, hogy a címzetes püspökök jelenléte a felekezetek érdekeit sértené. A kath. püspököknek mint ilyeneknek főfeladata, hogy az országgyűlésen a kath. egyház érdekeit képviseljék, jogait védelmezzék; arra nincs példa, hogy a felekezetek jogait s érdekeit megtámadták volna, sőt, a protestánsok igen jól tudhatják, hogy csak kissé méltányos kívánalmaikban a kath. egyháziakban mindig védőkre találtak.

Az új javaslat által felekezeti szempontból a népesség számarányának sines eléggé téve. Mert míg hazánkban körülbelül három annyi katolikus van, mint protestáns, a reformálandó felsőházban a kath.

egyháznak nem lesz egészen két annyi képviselője, mint lesz a protestánsoknak.

A javaslat tehát amellet, hogy indokolatlanul a historiai jogokat mellőzi, az aránytalan képviseltetés által sérelmet követ el a katolikusok ellen, s a protestáns praeponderantiának egyengeti utjait.

S még a legkedvezőbb esetet is föltéve, hogy a főrendiház csak úgy fogadja el a javaslatot, ha a címzetes püspökök is fölvétetnek, a miniszerelnök nyilatkozata szerint a kormány és országgyűlés többsége gondoskodni fog arról, hogy még több protestáns hívasék meg a felsőházba, — s azért nem odázhajjuk el magunktól a meggyőződést, hogy a felsőház reformja egyttal a protestánsoknak tett kedvezmény.

Sz. Mária fohászja a barlangban.

(Lambert provençal-ja után)

Drága barlang! lakni benned oly jó!
Bár nagy az inséged...
Gazdagabbá tesz királyi széknél
Isteni vendéged.

Bár silány e szalma-födte hajlék:
Annál szebb a Gyermek...
Akitől a ligetek, a berkek
Szép virágot nyernek.

Töle kap fényt a ragyogó égen
Ez a csillagköntös,
Ó a kertész, ki tavaszi rétet
Harmatgyönggyel öntöz.

S én a boldog! rákötöm a pólyát,
Ringatom karommal...
S zengve halkán: »Aranyos fiacskám!
Altatom dalommal.

Majd ha magát kipihente szépen
Csókolgatva költöm...
S fogva kézen, jární őt — az Istent
Tanítom a földön.

Hogyha botlik s elbukik a lelkem:
Fölnevet vidámon,
S hol elesik, dúsabb lesz a bimbó
A tiport virányon.

Szófogadó hű Fiam ó nékem,
Ó a menny királya:
Alázatot töle hadd tanuljon
Földi por dagálya!!

Drága barlang! szebb a palotáknál,
Mennyem vagy te nékem:
Hisz az Isten itt pihen ölemben
Mint királyi széken!

..... S. J.

A naimi ifju.

— Beszély. —

I.

Az n. . . i vaspálya indóházánál ama naponta megújuló csend állott be, mely az érkező és távozó vonat, jövő és menő utasok zaja- és tolongásával oly ellentétben

szokott lenni s mely a vasárnapon szünetelő gyárra emlékezteti az embert.

A pénztár ablaka le volt bocsátva, a pálya-ör ott állott a sinek mellett, s az egész nagy téren egy lélek sem mutatkozott, mert egy oszlopnál támaszkodó öreg asszonykát alig vehetett volna észre a vizsga szemlélő.

Az öreg nő a legnagyobb feszültséggel nézett a tavaszi napfényben fénylő sineken végig azon irány felé, honnan a legközelebb megérkező vonatnak jöni kellett. Egyszerű polgári öltözetet viselt az öreg asszony, mely azért, hogy épen nem volt divatos, minden bizonynyal tisztességesen nézett ki. Az éles aprilisi szél irgalom nélkül játszott a hóféhér főkötő alól kikandikáló ősz fürtökkel s az egykor oly szép vonású arcot egészen pirosra festé. Aligha érezte ezt, legalább úgy látszott, mert nem ügyekezett a szél okozta tépázást elsimítani. Karjai néha néha egyet rándultak, s csakis ezen mozdulat mutatá a nagy izgalmat, melylyel küzködött.

De nem sokáig volt ezen tisztos nő az egyedüli egyén az indóházánál. Lassankint többen gyülekeztek oda s a pálya-ör is helyén állott már. A tova utazók jegyekeket váltottak, a málhák felhordattak, kocsik robogtak, s a tér megtelt. De mi történt ez alatt a mi anyóánkknál? Ő még mindig ott áll helyén. Szemei ragyognak, de arca halvány lett, melyen remény és félelem váltakoznak. A sineken egy fekete pontot vett észre és a távolból a gözmozdony sípjának éles füttyje érinté füleit.

A vonat megállott, a tolongás nagy lett. Ládák és dobozok halmaza közt félénken állt egy szépen s izletesen öltözött szép fiatal lány. Zavara elárulta, hogy még kevesett utazott, s hogy idegen: félénken nézett körül: Vajjon senki sem jött volna ki értem? susogá. Ekkor háta mögött hallja a kiáltást: »Pál! Oh kedves Pálom!« — mire ijedten fordul hátra, s látja amaz öreg nőt, amint ájultan egy finomul öltözött fiatal férfiu karjaiba dől.

Az ifju hölgy szemei mozdulatlanul pihentek a szőke fürtös, érdekes férfium, kinek esdő tekintetere egy hölgy sietett a karjaiban fekvő anya segélyére, kiben azután a fiatal lányka néjjet ismeré fel.

Oh kedves néni! kiáltá s egy percze ott hagyá málháját.

— Isten hozott Hedvig! s a néni részéről egyelőre csak egy kézzorításból állt az üdvözlő fogadtatás, ki buzgón fáradozott a lassankint eszméletre térő öreg asszony körül. Csak a tulságos öröm vett ily módon rajta erőt, mely később jótékony könyek által nyert szabad utat.

Szives köszönetet mondva a hölgyeknek, a fiatal-ember kocsiába emelé anyját. Hedvig szemei akarata ellen is követték a városba vezető gesztenye sétányon tova tűnő kocsit, mely uton kevéssel ezután ő is a városba kocsizott a néniével.

II.

Pereseé Hedvig egy pár év előtt elhalt hivatalnoknak volt a lánya; amint beszélék, a hivatalnok két testvér között nem tudva választani, huzta vont a döntő

lépés megtevését; míg végre az idősebb nővér, beleunva a kételyekbe, egy jószágigazgatóhoz ment nőül később egy gazdag bácsinak örökösévé tétetvén, lakását a fővárosba tette; a fiatalabb testvér azonban az általa szeretett hivatalnoknak lett azután nejevé, s az ő leányuk volt a szép Hedvig.

A nagynéne nem tudott eléggé betelni kedves és szép húga nézésével s mindent elkövetett, csak hogy kellemessé tegye számára a fővárosban való tartózkodását. Nem tudott végére járni minden látnivaló megmutogatásával. Minden nap volt valami érdekes, melynek megnézését el nem lehetett mulasztaniok. Mindjárt az első héten a képcsarnokot látogatták meg, mely már magában, egy igen érdekes épületben volt elhelyezve.

Midőn hölgyeink a nagy terembe léptek, azonnal egy életnagyságban festett férfiú tünt szemekbe, mely különösen a néniére tett nagy benyomást. Ellenben Hedvig szeméit egy másik, ezen arczkép fölött függő kép vonta magára, mely a naimi ifju feltámasztatását ábrázolá.

Ezen nőt már láttam! — susogá megdöbbenve. — E tisztes arcz, ezen ősz haj amaz öreg asszonyé, kit ott az indóházban láttam.

Hedvig közlé fölfedezését a nagynénivel, ki szintén így vélekedék; s kéré a felügyelőt, hogy adna eziránt felvilágosítást; »a kép csak rövid ideje volt még fölállítva, s egy hirneves művész által lón festve, ki nem régebiben tért vissza külföldi utjáról,« volt a felügyelő tudósítása s azután még hozzátette, hogy a koporsó mögött álló asszony a művész édes anyja.

Miért döbönté meg ezen tudósítás Hedviget, holott a nagynénit fölötte megörvendezteté? Tartott attól, hogy a művész minden perczen megjelenhetik, s szép szöke fürtös fejét az ő kiváncsisága miatt majd esőválni fogja, s mégis oly örömet megkérdezte volna, hogy vajjon e kép nem bir-e reá és anyjára különös vonatkozással. Ezután a kiállítás többi képét tekinték meg, vagy helyesebben, legalább Hedviget illetőleg, csak elhaladtak azok mellett.

A nagynéne élénk és mozgékony természete különösen találékony volt a társas kirándulások és mulatságok rendezésében, mindent előbb el tudott viselni, mint az otthonülést. A fel nem talált boldog családi élet helyett a társaságokban keresett kárpótlást. A szép unokahug látogatása tehát kívánt alkalmat nyújtott a vidék szép pontjaihoz való kirándulásokra. Így egyik napon azon gondolata támadt, hogy a H... zárda romjaihoz mennének. Hedvig, mint minden fiatal lány, rendkívül örült a regényes romok felkeresésének, s állítá, hogy a pompás májusi napot hasznosabban nem is lehetne eltölteni. Hedvig keresztanyja, egy igen vagyonos bankár özvegye, ki a nagynéni legjobb barátjánője volt, s még néhány ismerős, csatlakozék a társasághoz, s a mindig vigkedélyű néni e napon egészen elemében volt.

A mohhal fődött s borostyámmal benőtt romok szemlélésénél Hedvignek valamely költemény jutott eszébe s míg gondolatainak tárházát a versszak föltalálása miatt összevissza kutatá, egy a bokrok által félig elfödött mozdulatlan alakot vett észre, mely környeze-

tével mintegy egybeolvadva, egy egészet látszék képezni. Ez csak az első pillanat benyomása volt, mert a következőben már a falak és bokrok mögül az indóházban látott idegen, ama kép festője lépett elő, s pedig amint látszott, nem épen kellemetlenül meglepetve.

Hedvig ajkain egy gyöngye kiáltás tört ki; csak most vette észre, hogy a festő egy másik férfiú társaságában van, ki a nagynéni ismerőseihez tartozott, mert ez őt mint Holberg bárót üdvözlé s azonnal felszólítá őt, hogy utmutatójuk legyen a tágas romok megszemlélésénél. A báró most bemutatá társát, mint a kitűnő s hirneves festő-művészt Filepi Pál urat, kinek jelenlétén az egész társaság örömet fejezé ki.

(Vége következik.)

Az udvari bál.

— Beszély. —

Aliezný Gy. után Alfonz T. J.

Február 17-kére Mexiko fővárosában udvari bál lett kihirdetve. Sürgött forgott a sok aranyműves, virágárus, szabó, czipész, mosónő s tudja Isten mi mindenféle üzletember éjjel-nappal, csak hogy elkészüljön minden megrendelés. A beszéd tárgya mindenhol az udvari bál volt.

Ha két tiszt találkozott, az első kérdés bizonyosan az volt: »Meg vagy híva az udvari bálra?«

A felsőbb körökben valóságos családi tanácskozássok tartattak a toilette megállapításáról. A meghívottak dícselkedtek, míg a meg nem hívottak sértett büszkeségek folytán már jóval előre ocsárolták a bál sikertelenségét. Egy fiatal hölgy akadt mégis, kinek a báli meghívás nem kis bánatot okozott: s ez Uraga tábornok egyetlen leánya volt.

Uraga óriási márvány palotájában, mintha az élet távozott volna el belőle, oly halotti esend uralkodott mindig. Csupán az első emelet három ablaka volt kivilágítva, mely a kert felé nyílt. Az ablakszárnyak tárva nyitva voltak, a esillárookban égő gyertyák nagy fényükkel nappallá váltóztatták a nagy teremben az éjet. Herczegi fényüzéssel volt berendezve a kék szoba: damaszt függönyök csüngtek a perzsa-szőnyegekkal borított parquettkra, gyönyörű olajfestmények, s mindennemű művészitárgyak képezték annak ékességét.

A terem közepén egy kis gömbölyded asztal mellett ült két fiatal urhölgy. Az egyik Uraga tábornok leánya, a másik unokanővére. Az utóbbi valódi csodaszépség volt. Haja oly fekete volt mint az éj árnya, dus fürtjeit gyémánt kövekkel kirakott esat tartá össze. Uraga leánya majdnem ellentéte volt unokanővérenek: szegényke a sors mostohája. Kezében tartva a végzeteljes udvari bálra való meghívót:

— Nem — nem, mondá szomoruan, szemében esillogó könnyel, én nem mehetek az udvari bálra, nem akarom életemben másodsor is nevétségessé tenni magamat, mert én, Mariskám nagyon, de nagyon esuf vagyok.

— De Melánia, viszonzá szép unokanővére, te nagyon gyermekes vagy! El kell menned!

— Egy udvari bálra?! mondá Melánia, Nézz reám — nagyon esunya vagyok, ne ellenezd, tiszta lelkiismerettel nem is ellenezheted.

Egy bánatos sohajtás elnyomá szavait. Melánia, a szerénység mintája, fél hogy nem fog tetszést aratni, s hogy piruljon majd valahányszor megszólítják. Majd meghatóan és szívhez ható hangon kezdett panaszkodni:

— Emlékezel-e még ama boldog iskolai napokra, kedves Mariskám, mily boldog valék én akkor, mindig mosolyogtam? Akkoriban nem tudtam, vajjon kevésbé vagy nagyon csunya vagyok a többi leányokkal szemben. Hanem most — óh mily különbség! Mindenki menekül a csunya elől, sőt még vigadnak rajtam. Óh Mariskám, mit kellett szenvednem, midőn legelőször kiléptem a nagy világ színpadára! Hisz még alig két éve, hogy kikerültem a nevelő intézetből. Nagyon fiatal voltam, valóságos gyermek, hanem egy estének tapasztalata megérlelte eszemet egyszerre. Sokáig élhetek, de azt soha, soha elfelejteni képes nem leszek és emléke szívemet összefacsarja, valahányszor eszembe jut. Feldiszipítottak. Ruhám mintha friss hópolyhekből lett volna összeállítva, oly gyönyörű volt. Istenem, mennyire tetszettem önmagamnak, oly boldog valék! Számítottam a tánczokat, melyeket tánczolniom kellend: mert én a tánczot kimondhatatlanul szerettem. Már ama pillanatot alig várhattam, melyben megjelenek a bálban: sarkaltam, kergettem szegény atyámat az öltözésre, mi oly sokáig tartott, hogy a kíváncsiság folytán lázam is volt. Végre valahára elkészült — a hintóban ismét vig lettem.

— Megérkeztünk. A terem nagyszerű volt és én egy pillanatra zavarba jöttem az élémbe táruló pompától, annyira elvakított, — hiszen csak 14 éves voltam akkor. Midőn a meglepetés elmúlt, a nélkül hogy tudtam hogyan, mimiképe egy bársony pamlagon hölgyek között ültem, kik szintén igen nagy gonddal és esínynyel valának öltözve.

— A táncz egy két pillanatra szünetelt, miközben frissítő s üdítő italokat szolgáltak föl. A táncz ujra megkezdődött és a zenének első ütemei alatt már szomszéd hölgyeim mind tánczra kérttek. Mind — mind — csupán én szegény gyermek maradtam elhagyatva. Észrevettem, hogy én még nem tánczoltam, a mi nekem valóságos talánynak tünt, melyet semmiféle módon megfejtteni nem valék képes. Csodálkoztam ezen.

— Tépelődtem magamban, és mintegy önönmagamat kérdeztem, mi lehet ennek az oka? De hasztalan, a talányt megfejtteni sehogy sem sikerült. Egyedül ültem a pamlagon, elválva a fiatal hölgyektől, kik mindannyian tánczoltak, az öregektől, kik vagy játszottak vagy beszélgettek, míg a fiatal emberekre, kik még közlemben sem jöttek, csudálkozva kérdően nézegettem. Gondolataim nyilgyorsasággal szökdeltek, hanem senki sem fejté meg azokat. Nem vettem észre az asszonyok gúny mosolygásait, midőn elhaladtak mellettem, és midőn esendesen susogtak, nem a férfiaknak azon különös fixozásukat: — és mégis ama mosolygásokban egy különös megmagyarázhatatlan kifejezés volt. Melyben majd némi sajnálkozást, majd gúnyt észrevehettem, anélkül, hogy fogalmam lett volna, hogy honnan és mifolytán származik.

Éjfél táján egy igen csinos hölgy közeledett felém s kérdé: „nem tánczol?”

Elpirultam, s pirulásom többet mondott, mint ha szóltam volna.

»Ezen hibát mindjárt jóvá teszem« — mondá, s elhagyott.

— A terembe nyílt az öltöző szoba — óh még most is látom elmémben! Felkeltem s oda bementem. Tudja Isten miért, meglehet talán azért, hogy elrejtsem vagyis jobban eltitkoljam zavaromat. Az öltöző-teremben egy spanyol fal is vala, s e mögött egy nagy álló tükör. E fal mögé mentem, s midőn nyakékemet, ruháim ránczait rendbe szedém s kezyüimet lehuztam, mintegy inogni kezdének lábaim: szívem hevesen dobogott, a nélkül hogy tudtam volna, hogy mit cselekszek, leültem a fauteuilbe. Abban a pillanatban belépett egy valaki. Egy fiatal ember s egy hölgy, ki imént megszólított. Hangjáról rögtön megismertem, de azért nem mozdultam a spanyol fal háta mögött. Mintha egy titkos erő tartott volna vissza. Ismét így szólt:

— Károly, légy szives kérd fel tánczra Uraga leányát. — Mit, hisz az maga a rútság! De mit gondolsz? Keress számára más tánczost!

— De Istenem, ha te az én kedvemért nem akarsz tánczolni vele — ki tenné meg? Elösmerem, hogy csunya, hanem ez nem ok, hogy vele ne tánczolj.

— Édes nővérem, te olyasmit követelsz tőlem, a mi már igazán erőmön kívül van. Nincsen-e annak a fiatal hölgynek egy barátnéja sem, rokona, ki neki megmondaná, hogy ő nem való bálba; hogy ha már oly rútság, jobb volna otthon maradnia; mivel egy kivilgított terem nem alkalmas azoké nékem szemlélésére!

— Gyalázat, Károly! Szegény leány! Valóságos szerencsétlenség, oly csúfnak lenni, még oly fiatal, szivemből sajnálom.

— Én pedig szívem mélyéből jóízűt nevetek, ha látom.

(Folytatása köv.)

TÁRCZA.

A törpék.

(Vége.)

Augustus a hatalmas, művészetkedvelő császár annyira szerette a törpéket, hogy ilyeneket nagy fáradsággal és költséggel a római birodalom minden részeiből hozatott magához, hogy palotájában velök a zálogjátékokban mulasson. De csak mindkét nemű szép és tehetséges törpéket türt maga körül, kik érdekes meséket tudtak hazájokból neki elbeszélni, és kikkel dióra játszhatott. Kedvenc törpéjét, ki még nem volt egészen két láb magas, Luciusnak hívták; ez teljes kifejelettség mellett alig nyomott 17 fontot. Tehát 1—2 éves gyermek súlyával birt. Nagyon kedvére volt a császárnak, ha a picziny, drága ruhákban föllépett kis csapat szín- és némajátékokat adott elé. A némajátékban Lucius remekelt. Egyébkint szilárd járással, pompás hanggal birt.

Tiberius és Commodus római császároknak is voltak kedvenc törpéik, kik dacára külső igénytelenségöknek, a különben megközelíthetlen fejedelmekre nagy befolyást gyakoroltak. Annyira ment befolyásuk, hogy élet és halál fölött döntöttek.

Különben Commodus törpéje annyira kifogástalan, plasticus testalkattal birt, hogy urának gyönyörködtetésére mindig meztlenül kellett járnia. A kicsi, telt alakot nyakán, mellén és

karjain gyémántokkal aggatta körül. És a császár a csinos legénykébe annyira szerelmes volt, hogy őt *Philcommodus*, »kedves Commodus«-nak nevezte.

Egyébiránt a törpék és bolondok majdnem azonosok voltak. Mindkét neműek és minden korban egy a szolga, valamint az udvari bolond szerepét játszották. Még nyilvános ünnepélyeknél, sőt diadalmenetekben is a régi Romában a törpék és bohócok soha sem hiányoztak.

Kedveltek voltak a mindkét nemű törpék mint szolgák és bohócok a török, olasz, francia és különösen az orosz udvaroknál. Minél rutab, annál kedvesebb vala. A Szolimannok, a Ferencek, a Henrikek és Lajosok alatt a törpék az udvarnál nagy számmal voltak képviselve. Az emberi érzelm szomorú aberrációjának kell tekintenünk, hogy Törökországban kiválóan siketnéma törpéket szerettek a háremben férfi- és nőcselédekül választani.

Szentpétervár volt a törpéknek sajátképeni paradicsoma, de egyszersmind pokla is. A cár, cárné, a nagyfejedelmek, miniszterek, tábornokok és egyéb hatalmasok mulattatásukra mindkét nemű törpéket tartottak. Ezen udvarnál ünnepeltettek az első törpelakodalmak, melyekre az egész udvar megjelent, s a menyasszonynak a cár sajátkezüleg tette föl a koszorút. Az ilyen lakodalmakhoz a magas uraságok sokszor az egész birodalomból apró számban és kocsikban nagy költséggel 150—200 törpét hoztattak Szentpétervárra.

Tressan gróf által ismerjük két törpe élettörténetét: az egyik *Ferry Miklós*, másnéven *Bebe*, ki 1743-ban Lotharingiában született, a másik pedig egy *Boruslawsky* nevű lengyel törpe vala. Bebének erőteljes, jól megtermett szülei voltak. Majdnem halálra ijedtek, midőn újdonszülött gyermeküket látták, ki alig volt 8 hüvelyk hosszú és 6 lat nehez. Midőn 18 hónapos vala, kezdett beszélni s két éves korában kapott cipőket, épen akkorákat, mint egy dióhéj. Hatodik éveig többnyire szalonával, burgonyával és hüvelyesekkel táplálkozott; a gyermek-betegségeket igen jól kiállotta. Ezen időben *Leszinsky Szaniszló* lengyel király kívánságára, ki esodagyermekről hallott, megmérgette. A kis *Bebe* ekkor 15 hüvelyk hosszú volt. A király *Luneville*be hozatta őt és magánál tartotta. Rendes oktatásban részesítette. Tanítói úgy találták, hogy jó tehetséggel bír. Nagyon szerette a zenét és táncot. Talmad herczegnő nagy előszeretettel mutatott iránta; és midőn egy alkalommal a törpe jelenlétében ölebet cirogatá, *Bebe* oly féltékeny lett, hogy az ebet dühösen megragadta és az ablakon kidobta. »Miért szereti ön ezt a kutyát jobban, mint engem?« kérdé dacosan a herczegnőtől.

15 éves korában teljesen kifejtett volt. Hosszusága 29 hüvelyk vala, súlya 16 font. De ekkor ereje fogyni kezdett, segély nélkül nem tudott fönn állani, dereka meghajlott, válla aláhangyattott, az általános erőtlenség jelei mutatkoztak. Gyakori náthája és láza volt és nem ritkán valóságos álomkór lepte meg. 1764-ben halt meg. Halálakor 33 hüvelyk hosszú vala.

Boruslawsky Bebe kortársa volt, és vele együtt élt *Luneville*ben. Elégge megtermett szüleinek kivüle még 3 gyermekök volt 5 lábánál magasabbak, míg a törpe csak 28 hüvelyk magasságot ért el. Különbben jó egészséggel birt, és kisebb súlyokat emelni tudott. Elég jó lelki tehetséggel birt; irt, számolt, folyékonyan beszélt németül és franciául, s kellemes benyomást tett.

Újabb időben az 1840-ben Hollandban született *Hanna* a *János*, kit *Victoria* angol királynő admirál címmel ruházott föl, mint *Tom Pouce Trump* admirál lett ismeretessé.

Sajátságos, hogy a törpék a vallásos érzelm iránt nem igen fogékonyak.

RÖVID HIREK.

* **A királyné** ő felsége febr. 26-ikán Amszterdamba érkezett, a hol a hollandi király nevében a főudvarmester üdvözölte.

* **Főmag. Simor János** bib. hg-primás a spanyolországi földrendés által károsultak javára 1000 frankot adományozott.

* **A bibornok hg-primás** ő eminentiája egész esőndben fölszentelte a drégely-palánkai Szondy-kápolnát.

* **Miniszteri köszönet.** Főm. *Hajnald Lajos* bib.-érsek urnak a közoktatási miniszter köszönetet mondott azon nagyszerű alapítványaért, hogy »Erzsébet-árvaház« néven 60,000 frt alap-tökével és 20,000 frt. építési és berendezési költséggel 25 árva gyermek befogadására szolgáló árvaházat állított föl s az árvák tanításáról is gondoskodik.

* **Tisza Kálmán** miniszterelnök kormányra léptének 10-ik évfordulóját ünneplik. Első sorban említjük a király ő Felsége üdvözlő telegrammját: »Fogadja legbensőbb szerencsekívánataimat e mai napon, melyen hálás elismeréssel emlékezve Önnek, egy évtizeden át Nekem és az országnak tett jeles szolgálatairól, változatlan kegyelemem és bizalmam biztosításával azon őszinte ohajtásnak adok kifejezést, hogy az isteni Gondviselés még évek során át kölcsönözzön Önnek egészséget, erőt és kitartást a trónnak és hazájának áldozatkésszéggel szentelt kiváló működésében. *Ferencz-József*« Mult vasárnap Budapest főváros 70 tagu küldöttsége tisztelgett nála *Ráth Károly* polgármester vezetése alatt. — A hozzá intézett beszédre a miniszterelnök válaszában kiemelte, hogy Budapest ma már nemcsak Magyarország fővárosa, hanem valóságos magyar főváros nyelvben, érzületben egyiránt, s reményét fejezé ki, hogy mindinkább az fog lenni, aminek lennie kell: egyik elsőrangú, de tiszta magyar városa Európának. — A főpolgármester aztán a főváros fölíratát nyújtá át, mely február 28-ikáról van keltezeve. — Ugyanazon nap délután a miniszterelnököt rögtönzött ovációban részesítette az országgyűlési szabad-elyű párt, melynek nevében a kör másodelnöke üdvözlé a miniszterelnököt, ki rövid, de szívélyes szavakkal köszönte meg a megtiszteltetést. — Mint értesülünk, a szabadelyű párt a miniszterelnök jubileumát hivatalosan csak október hóban fogja megünnepelni.

* **A „Gromon Dezső magyar iskolaegyesület“** a nm. szepesi püspökhöz, mint a lapunkban már említett »tót közművelődési egyesület« elnökéhez és alapítójához levelet intézett, melyben kiemelik, hogy az egyesület hivatva van a felvidéken a magyar érzület oszlopa, a magyar állam védbástyája, a hazaszeretet ápoló fészke lenni. — Már maga azon tény, hogy az egyesület élén a hazafias püspök áll, elég biztosítékul szolgál, hogy az teljesen megbízható magyar kulturai tényezővé fog válni.

* **A kiállításból.** A kiállításban *Rudolf* trónörökös mint kiállító szintén részt fog venni, s pedig a vadászati osztályban, és már több mint 70 különböző vadat jelentett be.

* **A kereskedelmi miniszterium új palotája,** melynek építéséhez már a nyár folyamán hozzálátnak, egyike lesz a főváros legnagyobbszerű épületeinek. Szemben fog állani az új országházzal. Hír szerint 1887-ban késznek kell lennie.

* **Reményi Ede** ismeretes hegedűművész hazánkfia jelenleg nagy sikerrel Ausztráliában hangversenyez.

* **Halálozások.** *Simon Endre* erdély-egyházmegyei áldozár, nyug. esperes-plébános február 25-ikén munkás életének 69-ik évében elhuuyt. — *Dr. Kemény Hugó* sz.-Ben.-r. áldozár, soproni főgymn. tanár február 21-ikén élete 28-ik évében jobb létre szenderült. — *Goszi Evergilla*, a soproni irgalmasrendi apácák főnöknője 43 éves korában meghalt Sopronban. —

Éber Nándor ismert orsz. képviselő Budapesten a II. emeletéről lezuhant s egy óra mulva meghalt. — Palich János monostorszeghi plébános febr. 22. és Bodroghy Mihály ny. s. lelkész febr. 14. — mindketten kalocsa-főegyházmezei papok — elhunytak.

* **Attérés.** Vaiszlón (Baranya m.) Mautner Anna és Gizella. Sopronban Reiszner Sarolta a zsidó vallásról a róm. kath. vallásra tértek át.

* **Hamvak hazaszállítása.** — IV. Béla király leányainak (Katalin, Margit) hamvai, melyekre mult év november havában a spalatói székesegyházban ráakadtak, hol azok 643 év óta pihennek, valószínűleg hazaszállítatnak. Simor János hercegprimás felkérni szándékozik a spalatói püspököt, engedné át neki e hamvakat, hogy azok méltó eltakarításáról gondoskodhassék.

* **Szomorú jelenség,** hogy fővárosunkban az öngyilkosságok még soha sem fordultak elő oly nagy számban. Ugyanis Budapesten az 1885-ki év két első hónapjában nem kevesebb, mint 25 lett öngyilkossá.

* **Paoli Ignácot,** a nálunk is ösmeretes bukaresti érseket, Bécsben szélhűdés érte, és febr. 27. 67-ik évében elhunyt.

* **Mütermegy kolostorban.** A prágai Emaus-kolostorban a Poroszországból bevándorlott benzések mütermegy rendeztek be, melyben csak szerzetesek dolgoznak. A mütermegy igazgatója Desiderius atya, a nürnbergi festő-iskola volt igazgatója. Efre atya pedig mint építész működik. A társasághoz újabb egy szobrász jött az admonti kolostorból. E művészi erők feladatukul tűzték ki, hogy az emausi templomot teljesen restaurálni fogják. Az alsó-ausztriai benzések körében is több művész van, mint a seitenstetteni apátságban Debris Lajos atya, ki az egyházi festészet terén elismert névvel bír.

* **Jordán** sz. földi folyón épült első hidat a mult hóban adták át a forgalomnak.

* **A magyar nyelv s a portugál király.** A jelenleg Lizabonban ülésezett postacongressus fogadtatásánál dom Luis portugál király élénk rokonszenvet tanusított Gervay Mihály magyar országos főpostaigazgató iránt s hosszabban beszélgetett vele — magyarul. Dom Luis ugyanis a Coburg-esaládból származik s hosszabban tartózkodott Magyarországon. A többek közt megemlíti Gervay előtt, hogy mennyire örült, midőn nemrég egy budapesti tanító egy általa irt nevelésügyi könyvet küldött meg neki.

* **Apró hírek.** Az országos iparegyesület kötelékébe az esztergomi főkapitán 100 frittal alapító-tagul lépett be. — Zrinyi és Frangepán hamvait a bécsújhelyi halottas kamrából, hol közel egy éven át faládában heverték, a napokban eltemették. — Buenos-Ayresből valami Schwarzházár nem bordélytulajdonos Magyarországon is készült leányokat vásárolni. A gyalázatos üzérnek esetleges elfogatása elrendeltetett. — A fővárosban és több vidéken a himlő a gyermekek közt újra szedi áldozatait. — Szorényi József az egrői főgymnázium igazgatója Szemere Pál arcképét ajándékozta a Kiszaludytársaságnak. — Battonyán febr. 21-ikén nyári meleg esett mennydörgés és villámlás között. — A francziák Budapesten magyar tonkingi legiót szerveznek. — A magyar bortermelők Budapesten levő szövetezete feloszlott. — A fővárosban lelemezhatározat szándékoznak állítani. E célra eddig 10,144 firt. van együtt.

 Különös figyelmébe ajánljuk a ft. hitelemző uraknak a Szent-István-Társulat kiadásában épen most megjelent

Hitelemzési Napló-t.

Ezen hitelemzési napló két egymástól különböző célra szolgáló táblázattal van ellátva. Az első oldal, melynek címe »F e l e

l e t e k j e g y z é k e « a tanulók havonkinti feleleteinek külön rovatokban történő bejegyzését célozza. Ekként tudni fogja mindig a hitelemző, kik és mikor voltak feleletre felhiva.

A további oldalakon a hitelemző és tanító urak bejegyzik a tananyagot, melyet óránként végeztek, illetőleg ismételték, amint a cím »Óránként végzett tananyag« is mutatja. Az »Észrevételek« rovata az előadás alatt tett tapasztalatok bejegyzésére szolgál. Ara ívenként 5 kr.

Megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít a Szent-István-Társulat ügynöksége. (Budapest, IV. lövész-u. 13.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Ugorka-konzerv télére.

Teljesen érett ugorkákat, mielőtt megsárgultak volna, meg kell hámozni s durva reszelőn megreszelni. Ezt a pépet egy szűrőbe tesszük, hogy a leve lefolyjon. A pépet azután egy ritka szűrőn átöröszöljük, hogy a magtól megszabadítsuk, ekkor apró befőttes üvegekbe rakjuk, melyeket azonban a péppel csak háromnegyedrésznyire kell megtölteni, a megmaradó egy negyedrész üres helyet jó boreczzettel töltjük meg. A konzerv, mely egészen a friss ugorka ízével és szagával bír, Angolországban hus mellett nagy kedveltségnek örvend. Olajat, borsot és sót csak akkor tesznek hozzá, midőn az ugorka az asztalra jő.

A szüt

szekrényekből és más butorokból úgy lehet kiirtani, ha a szüett és a már megtámadott helyeket petroleummal, benzinnel, terpentinolajjal vagy más ezekhez hasonlóval többször jól bekenjük.

IRODALOM.

— **A Jagicza Lajos** ravazdi lelkész által szerkesztett „Isten igéje szent beszédekben“ című egyházzsónoklati folyóirat 3. füzeté megjelent s 6 szent beszédet tartalmaz böjt II. — V. vasárnapokra, Gyümölcsoltó B. asszony ünnepére és virágvasárnapra.

— Megjelent és beküldetett: **Emlék gyászbeszéd,** melyet boldog emlékü dr. Kreminger Antal prépost, szeged-belvárosi lelkész temetése alkalmával a szegedbelvárosi szentegyházban 1885. febr. 6-ikán tartott Oltványi Pál prépost, pápai kamarás, Ferencz-József- és a jeruzsálemi sz. sir lovagrendjének vitéze, a szegedi apáca-iskolák igazgatója. Szeged, 1885. Kiadja Endréné János és társa könyvnyomdája. 8-rét 1—15 lap.

— **A havi közlöny** februári füzeté a következő tartalommal jelent meg: A feloldozás megadásáról vagy elhalasztásáról különös tekintettel a szokásból vétkezőkre, a visszaeső és az alkalmi bűnösökre. (Folytatás.) — Az utolsó dolgok vagy az u. n. örök igazságok tárgyalása a szószéken. — A lelkipásztori okosság lényege, szükségessége és főszabályai. — Vegyesek: Figyelmeztetés. Nehány az ó-szövetségből vett szabály kezdő hitelemzők számára. — Miniszteri rendelet a káplánok congrua-illetményéről szóló nyugták ügyében. — Az országos statisztikai hivatal átirata a magyarországi nyilvános és magánkönyvtárak statisztikája ügyében. — A párberről. Vallásügyi miniszteri átirat a m. kir. belügyminiszterhez. — Irodalom. — Személyzeti hírek az egyházmegyékből. — Tárcza: A rajongók. Történeti regény. (Folytatás.) — Levelek egy fiatal lelkészhez. Melcher után Mikros (Folyt.)

Társulati Értesítő.

A Szent-László-Társulat

választmányi gyűlése 1885. február 26-ikán.

A gyűlésen, melyen a választmányi tagok szép számmal jelentek meg, dr. Schluh Lőrincz szatmári püspök úr excoja elnökölt.

A titkár jelentette, miszerint az utolsó választmányi gyűlés jegyzőkönyve a kiküldött bizottság által hitelesített.

Olavastott Jacobini Lajos bibornok pápai államtitkár levele, melyben értesíti a társulat elnökét, hogy XIII. Leo pápa ő szentsége örömmel fogadta a Szent-László-Társulat közgyűléséből hozzá intézett hódoló feliratban kifejezett érzelmet s köszönését nyitvánítja a felajánlt 1500 frank szeretet fillérért. A szent Atya a társulat összes tagjainak apostoli áldását küldi. A választmány éljenzéssel s hódoló tisztelettel fogadta a választmány levelet.

Bemutattott a kiküldött csángó bizottság javaslata a M. Csángó-Egyletnek adandó válasz tárgyában. A választmány e javaslatot elfogadta s ennek értelmében fog az Egyletnek felelni.

Néhai Pollák János pécsi kanonok 100 frtot, néhai Ellenbacher István váci kanonok nagyprépost 30 frtot, néhai Vugracs Antal reprováci plébános 5 frtot hagyományoztak a Szent-László-Társulatnak.

Olvastott Oltványi Pál prépost kétrédbeli levele, melyek kíséretében beküldi a társulatnak az Endrényi és társa által kiadott »Játék és szavalmányok«, továbbá a néhai Kremlinger Antal felett tartott gyászbeszédének egy-egy példányát. A választmány a szíves megemlékezést köszönettel fogadta.

A segélyezések vételéről beérkezett elismervények és köszönőiratok olvasása után, fölvetett a pénztári kimutatás, mely szerént a társulat alapitókai készpénzben 9.142 frt 69 krt, értékpapirokban 39.550 forintot tesznek. Rendelkezésre áll 5.500 frt. 58 kr.

Megszavaztattak a következő adományok: a kraiovai magyar tanító állandó javadalmazására évi 240 frt, Nagy Ádám brailai magyar tanítónak, az évi rendes javadalmazáson felül mint segélyadomány 60 frank. — Bóssányi Dénes atya pécsi hitküldésnek elküldetik a Haynald Lajos bibornok kalocsei érsek ur ő eminenciája által fölajánlt 50 frt segély, s a folyamodás többi részének elintézése egyelőre függőben hagyatik.

A titkár jelentette, miszerint a társulat nagyméltóságú elnöke, mint minden évben egy a múltévi közgyűlésen tartott remek megnyitó beszédét is saját költségén kinyomatta s a társulat javára felajánlotta. A példányok elárusításából már eddig is jelentékeny összeg folyt be. A választmány a jelentést lelkes éljenzéssel fogadta.

Dr. Balogh Sándor meleg szavakban adott kifejezést a választmány nevében azon tiszteletnek s ragaszkodásnak, melylyel a társulat tagjai ő exca iránt viseltetnek, ki a társulat érdekében annyit fáradozik s áldoz, mire ő exca kijelenté, hogy valamint eddig egy ezután is a társulat ügyeit szíven fogja viselni.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Romeiser József és Kürcz Antal választmányi tagok kérték föl.

Oltáregyleti tudósítás.

Minthogy az idén husvét ismét korán esik, azért az oltáregyleti tárgyak kiállítása csak pünkösdkor lesz. Tisztelet- és bizalomteljesen kéretnek tehát a folyamodók, hogy addig béketűrőleg legyenek, kérdések- és sürgetésekkel ne ostromolják az amegy sokfélekép elfoglalt egyetigazgatóságot és ne kívánják, hogy a szükségesebbek háttérbe szorításával ismételt kéréseikre válaszoljon. Legyenek meggyőződve, hogy az egylet mindent elkövet, ami tehetségétől függ, hogy az Isten házában díszét szeretőknek vágya teljesüljön. Sőt amit még a kiállítás előtt küldhet, azt nem is tartja vissza a kiállításra; de rendszerét, melyet ebben követ, nem közölheti az egyesekkel és a türelmetlenkedők kedvéért meg sem is változtathatja, különben csupa zavar keletkeznék.

Ez uttal újra szeretettel kérjük föl mind az egylettagokat, mind a főkegyeltek t. igazgatóit, hogy az utolsó évi tudósítvány 6-ik lapján foglaltakra figyelmeznék és az ott tett kérést teljesíteni sziveskedjenek. Ilyen évi tudósítványokkal (magyarokkal és németekkel egyaránt) kívánságra szívesen szolgálunk.

Jelenleg az egylet nagyobb számú misekönyvvel rendelkezőn, azon helyzetben van, hogy ilyenekkel egyeseknek is, templomoknak is, melyek az egylet segélyére nem szorulnak, igen jutányos áron szolgálhat; az ebből befolyó pénzt ismét csak egyleti célokra fordítja.

A legjutányosabb misekönyv az 1882-ki Pustet-féle regensburgi kiadású in folio, aranyozott szép vörös kötésben aranybetűszéssel; ennek ára készpénzben 12 frt. Emellé a missae novissimae ivben csatoltatnak.

Ugyanazon kiadótól az 1884-ki kiadású in folio díszesen vörös bőrbé kötve 22 frt.

Ugyanily kötésben az 1884-ki in magno 4°, amely kisebb oltárokon és kisebb ministránsok kezeiben a legkényelmesebb, 16 frt.

Ugyanily alaku, fekete szép kötésben színmetszéssel 12 frt. Ha ezen könyvekhez zöld vagy vörös selyem jelző-zsinórok kívántatnak, úgy ez egy forintért adatik.

Missae pro defunctis 2 frt 60 kr és 4 frtos kapható.

Ezen árleszállítás egyébiránt csak a jelen készlet fogytáig, tehát bizonytalan ideig tart és ezen könyvek ily kedvezmény mellett csak készpénzért adatnak el.

NYILT TÉR.

Az egyházi főrendekhez.

Miután bécsi gyári-raktár-helyiségemből már oly sok gazdag és pompás díszitmény lett megvéve, annál fogva legújabb képes árjegyzékemben többet közlök rajzban tüntettem ki s örömmel kész vagyok azt kívánatra ingyen és bérmentve megküldeni. Miután én már a legmagasabb uralkodóház számára is számtalan ékítményt szállítottam, és már közel husz éve, hogy ő Eminenciája, a bíboros herceg-primás egyedüli szállítója vagyok s ez idő alatt ő eminenciájának már több, mint 100,000 frtert ékítményt készítettem, s alig van püspökség és káptalan, mely az én cégemtől Bécsben a legdusabb kiállítású templomi ékítményeket ne vásárolt volna, e szerint bátor vagyok magamnak azzal hizelegni, hogy a művészet terén szakmában a legszebbet is képes vagyok előállítani, s ennél fogva bátorodom az egyházi főrendeket felkérni, hogy netalán szükség esetében ne feledkezzenek meg bécsi cégemről, ahonnan mindenkor kész vagyok rajzokat és mintákat, a szövészet és himzésekkel szíves betekintést végett bérmentve megküldeni.

Kiváltképen infuláimra hívom fel a figyelmet, melyek csodálatraméltó alakjuk s gyönyörű szabályszerű szabásuk, mint szintén izlésteljes kiállításuk és olcsóságuknál fogva általában közelismerésben részesítettek.

Fogadják Főtisztelendőségek legmélyebb tiszteletemet

(9-26)

Zambach J.

HIRDETÉSEK.

Miseruhák és egyházi szerek

gyára.

Római katolikus rítusban.

Miseruhák, dalmatikák, pluviálék, albak, rochetek, zászlók, lobogók, Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, füstölők, lámpák, gyertyatartók chinaprobá-ezüstből.

Pontificale-eszközök

a leggazdagabb szerelésig.

ZAMBACH ÉS GAVORA

Budapesten, vaczi-utca 17. szám.

Ő Eminenciája a bibornok Magyarország Herceg Primásának szállítója.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.

Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek.

36-52

